

II CIKLUS STUDIJA

NASTAVNI PLAN I PROGRAM u primjeni od akademske 2025/26. godine

STUDIJSKI PROGRAM: LOGOPEDIJA

Tuzla, 2025. godine

Sadržaj

1. Uvod u disciplinu i kvalifikaciju.....	1
2. Izjava o razlozima.....	1
3. Ciljevi studijskog programa.....	2
4. Ishodi učenja ukupne kvalifikacije.....	2
5. Struktura studijskog programa.....	2
5.1. Spisak nastavnih predmeta.....	3
5.2. Informacije o rasporedu predmeta.....	3
6. Uslovi za upis na studijski program.....	4
6.1. Uslovi upisa u naredni semestar.....	4
7. Izjava o metodama podučavanja i učenja.....	4
8. Objašnjenje o provjeri znanja.....	4
9. Generički kriteriji provjere znanja.....	5
10. Izrada završnog rada.....	5
11. Resursi učenja.....	5
12. Veza sa eksternim referentnim tačkama.....	6
13. Mogućnosti zapošljavanja i prenosive vještine.....	7
14. Međunarodna usaglašenost studijskog programa.....	7
15. Opis predmeta.....	8
– Metodologija naučnog istraživanja sa statistikom.....	8
– Specifične teškoće učenja.....	11
– Tretman mucanja i poremećaja sa sličnom simptomatologijom.....	13
– Strategije u tretmanu jezičkih poremećaja i autizma.....	16
– Afazija i srodni poremećaji.....	19
– Klinički praktikum.....	22
16. Specifikacija završnog rada.....	25

Priručnik za kvalifikaciju

Naziv univerziteta	Univerzitet u Tuzli
Naziv fakulteta	Edukacijsko-rehabilitacijski
Naziv programa	Logopedija
Akademski stepen	Magistar struke (MA)
Stečeno zvanje	Magistar logopedije
Studijski ciklus	Drugi ciklus po FQ-EHEA i drugi po FQHE-BiH
Jezik na kojem se studira	Zvanični jezici u Bosni i Hercegovini
Trajanje studija	1 godina
Voditelj programa	
Kontakt informacije	
Internet	www.erf.untz.ba

1. Uvod u disciplinu i kvalifikaciju

Logopedija je nauka koja se bavi prevencijom, detekcijom, dijagnosticiranjem i tretmanom poremećaja humane komunikacije pod kojom se podrazumijevaju svi oni procesi i funkcije koji su povezani s produkcijom govora, te s percepcijom i produkcijom oralnoga i pisanoga jezika, kao i oblicima neverbalne komunikacije. Logopedija je struka u razvoju na sjecištu primijenjene i čiste nauke. Logopedija je danas priznata kao struka i kao nauka u većini zemalja svijeta. Nakon završetka I studijskog ciklusa, diplomirani stručnjak (Bachelor logopedije) je nezavisan stručnjak čije se osnovne aktivnosti ostvaruju na području prevencije, detekcije i intervencije u slučajevima poremećaja humane komunikacije i njihovog tretmana. Svrha studijskog programa „Logopedija“ na II ciklusu studija, koji se vrednuje sa 60 ECTS kredita, je sticanje višeg nivoa obrazovanja u oblasti poremećaja govora, jezika i komunikacije, što omogućava uspješnije i kvalitetnije obavljanje profesionalnih zadataka i izazova u logopediji.

2. Izjava o razlozima

Logopedija kao zasebna nauka poznata je i priznata u svijetu preko 80 godina, a u Bosni i Hercegovini ima osamnaest-godišnju tradiciju obrazovanja stručnih kadrova. Obrazovanje logopeda u Bosni i Hercegovini od osnivanja Defektološkog fakulteta 1993. godine permanentno prati savremene trendove i razvoj logopedije u svijetu, a stečena diploma priznata je u velikom broju razvijenih zemalja svijeta. Razlog za nastavak školovanja na II ciklusu studija na studijskom programu „Logopedija“ leži u činjenici da je logopedija u permanentnom i intenzivnom razvoju. Nova saznanja u oblasti dijagnostike i tretmana, uvođenje savremenih metoda, tehnika i pristupa, tehnološko-tehnički progres, izrada novih kompjuterskih programa i aparata koji se koriste u logopediji, novi zahtjevi tržišta itd. zahtijevaju nužnost cjeloživotnog učenja i stalno proširivanje i produbljivanje znanja stručnjaka iz ove oblasti. Takođe, najnovije spoznaje i dostignuća iz drugih oblasti sa kojima je logopedija usko povezana (medicina, psihologija, pedagogija, akustika i informatika) zahtijevaju upotpunjavanje i usavršavanje neophodnih primijenjenih znanja u oblasti logopedije. S toga će Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet, naročito Odsjek na kome se izučava logopedija, nastojati da na studijskom programu II ciklusa poboljšava kvalitet obrazovne, stručne i naučne djelatnosti, prema standardima koji predstavljaju najviši nivo i koji postoje u razvijenim zemljama. Studijski program „Logopedija“ stalno će se osavremenjivati i prilagođavati potrebama tržišta.

3. Ciljevi studijskog programa

Osnovni cilj studijskog programa „Logopedija“ na II ciklusu je da studenti steknu nove praktične i specijalističke vještine za timski i individualni rad iz oblasti specifičnih teškoća učenja, poremećaja fluentnosti govora, razvojnih jezičkih poremećaja, neurogenih jezičkih poremećaja, poremećaja glasa, iz oblasti rehabilitacijskih metoda i tehnika u augmentativnoj i alternativnoj komunikaciji itd. Pored toga, cilj je i da se studenti osposobe za bavljenje istraživačkim radom koji će im omogućiti viši nivo naučnog i stručnog saznanja u ovoj oblasti. Studenti bi trebali da se osposobe i za edukacijski rad i daljnje naučno usavršavanje. Prema tome, studijski program „Logopedija“ na II ciklusu studentima obezbeđuje nadogradnju i produbljivanje stečenih znanja i vještina koje su stekli na osnovnim akademskim studijama, a samim tim i viši nivo kompetencija.

4. Ishodi učenja ukupne kvalifikacije

Nakon završenog studijskog programa „Logopedija“ na II ciklusu studija studenti će moći:

- Koristiti se visokim specijaliziranim teorijskim i praktičnim znanjem iz oblasti dijagnostike i tretmana osoba sa poremećajima verbalne komunikacije;
- Integrisati stečena znanja, te ih primijeniti u rješavanju problema, donošenju odluka u praksi, te savjetovanju i informisanju osoba sa poremećajima verbalne komunikacije;
- Odabrati i primijeniti adekvatne metode i pristupe logopedskog tretmana;
- Vrednovati, analizirati i procijeniti tok i ishod logopedskog tretmana;
- Povezati znanja iz novih ili interdisciplinarnih polja;
- Samostalno učiti i imati pozitivan stav o potrebi cjeloživotnog učenja i razvoja stručnih kompetencija;
- Baviti se naučno-istraživačkim radom u području logopedije.

5. Struktura studijskog programa

Studijski program „Logopedija“ je jednogodišnji studij koji se realizuje u dva semestra, pri čemu svaki semestar ima po 15 nastavnih sedmica. Vrednuje se sa 60 ECTS bodova tako da u zbiru sa I ciklusom nosi 300 ECTS bodova. Pripada području Društvenih nauka, polju Odgojne nauke i grani Logopedija. Nastavni predmeti su osmišljeni na način da studentima omoguće nadogradnju znanja i vještina stečenih na studiju I ciklusa. Predmeti su dizajnirani tako da daju identitet kvalifikaciji. Svrha ovih predmeta je da se studentima pruže nove praktične i neophodne specijalističke vještine. Imaju za cilj da dodatno osposobe stručnjake za rad u oblastima logopedске prevencije, detekcije, dijagnostike i tretmana kao i za bavljenje naučno istraživačkim radom. Naglasak se stavlja na timski rad, ali i sposobnost nezavisnog rada, praktične vještine, itd. Pet nastavnih predmeta se izučavaju tokom prvog, a jedan tokom drugog semestra. Tri stručna nastavna predmeta uključuju i praktične/kliničke vježbe na kojima studenti dodatno šire svoja stečena znanja u praksi. Studenti II ciklusa studija su obavezni da u obave logopedsku praksu (drugi oblici nastave) u trajanju od 90 sati (60 sati u I semestru i 30 sati u II semestru) u ustanovama koje se bave prevencijom, dijagnostikom i rehabilitacijom osoba sa poremećajem glasa, govora, jezika i sluha. Ukupan broj od 90 sati odrađene prakse studentima je vrjednovan sa 5 ECTS kredita (4 ECTS-a u I semestru i 1 ECTS u II semestru). Student vodi Dnevnik prakse čiju formu usvaja NNV Fakulteta. Studij II ciklusa završava se polaganjem svih predmeta, te izradom i javnom odbranom završnog rada koji se vrednuje sa 22 ECTS boda.

5.1. Spisak nastavnih predmeta

Spisak nastavnih predmeta

1. Metodologija naučnog istraživanja sa statistikom
2. Specifične teškoće učenja
3. Tretman mucanja i poremećaja sa sličnom simptomatologijom
4. Strategije u tretmanu jezičkih poremećaja i autizma
5. Afazija i srodni poremećaji
6. Klinički praktikum

5.2. Informacije o rasporedu predmeta

I semestar						
r/b	Naziv predmeta	Kontakt sati			Drugi oblici nastave	ECTS
		P	A	L		
1.	Metodologija naučnog istraživanja sa statistikom	1	0	1	-	4
2.	Specifične teškoće učenja	3	0	0	-	5
3.	Tretman mucanja i poremećaja sa sličnom simptomatologijom	3	0	1	-	6
4.	Strategije u tretmanu jezičkih poremećaja i autizma	3	0	1	-	6
5.	Afazija i srodni poremećaji	3	0	0	-	5
Logopediska praksa		-	-	-	4	4
UKUPNO		13	0	3	4	30

II semestar						
r/b	Naziv predmeta	Kontakt sati			Drugi oblici nastave	ECTS
		P	A	L		
1.	Klinički praktikum	3	0	1	-	7
Logopediska praksa		-	-	-	2	1
Završni magistarski rad		-	-	-	14	22
UKUPNO		3	0	1	16	30

6. Uslovi za upis na studijski program

Upis na II ciklus studija vrši se na osnovu javnog konkursa kojeg raspisuje i njegov sadržaj utvrđuje Senat Univerziteta u Tuzli, na prijedlog Naučno-nastavnog vijeća Edukacijsko-rehabilitacijskog fakulteta. Konkursom se utvrđuje broj kandidata za upis, bliži uslovi za upis, način odabira prijavljenih kandidata, u skladu sa Studijskim programom, te potrebna dokumentacija. Pravo upisa na studijski program „Logopedija“ imaju lica koja su završila dodiplomski studij/studij I ciklusa u trajanju od četiri godine sa ostvarenih 240 ECTS bodova koji su stekli zvanje:

- Diplomirani logoped i surdoaudiolog
- Diplomirani defektolog-logoped
- Bachelor logopedije i surdoaudiologije
- Bachelor logopedije i audiologije

Strani državljani i osobe bez državljanstva imaju pravo upisa na studij pod jednakim uslovima kao i državljani BiH, uz prethodno izvršenu nostrifikaciju/akademsko priznavanje diplome. Navedene osobe plaćaju školarinu u visini utvrđenoj odlukom Vlade TK.

U slučaju da se na prethodno raspisani Konkurs prijavi veći broj kandidata upis se vrši na temelju rang liste kandidata koja se formira na osnovu prosječne ocjene ostvarene na prethodnom ciklusu studija.

6.1. Uslovi upisa u naredni semestar

Prisustvo svim vidovima nastave za studente je obavezno i o njemu se vodi evidencija na osnovu koje student, po odslušanom semestru dobija potpis od predmetnog nastavnika. Student može opravdano izostati sa 20% nastave. Student stiče pravo upisa narednog semestar nakon izvršenih obaveza iz prethodnog semestra po osnovu prisustva na predavanjima/vježbama, što dokazuje ovjerenim semestrom u Studentskoj službi Fakulteta. Student koji nije izvršio predviđene obaveze iz upisanih predmeta mora te predmete ponovo slušati u narednoj akademskoj godini.

7. Izjava o metodama podučavanja i učenja

Metode podučavanja i učenja su osmišljene tako da podstiču studente na nezavisan i grupni rad. Osnovne metode podučavanja i učenja su: predavanja; laboratorijske/praktične vježbe; seminari; diskusije; grupni rad i drugi Zakonom utvrđeni oblici nastave (učenje na daljinu).

8. Objašnjenje o provjeri znanja

Znanje studenata provjerava se i ocjenjuje kontinuirano tokom semestra. Pri tome se vrednuje prisutnost i aktivno sudjelovanje u nastavi i vježbama, priprema i prezentacija individualnog i grupnog seminarskog rada, međuispiti i završni ispit. Metode provjere znanja su osmišljene tako da odgovaraju očekivanim ishodima učenja. Koristit će se sljedeće metode provjere znanja: usmeni odgovori; pismeni odgovori; izlaganja i prezentacije; eseji, seminarski radovi; alternativni zadaci; zadaci višestrukog izbora; zadaci jednostavnog dosjećanja. Rezultati provjere znanja su dostupni i transparentni studentu tijekom cijelog semestra. Preciznije metode provjere znanja date su u opisima predmeta.

9. Generički kriteriji provjere znanja

Ovi kriteriji provjere znanja su generički i primjenjuju se na sve predmete. Konačni uspjeh studenta za određeni predmet, u određenom semestru, izražava se brojnom, opisnom ili slovnom ocjenom, kako slijedi:

Brojno	Slovno	Opis	Bodovi
10	A	Izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama	95-100
9	B	Iznad prosjeka, sa ponekom greškom	85-94
8	C	Prosječan, sa primjetnim greškama	75-84
7	D	Općenito dobar, ali sa značajnijim nedostacima	65-74
6	E	Zadovoljava minimalne kriterije	55-64
5	F, FX	Ne zadovoljava minimalne kriterije	manje od 55

Ocjena na ispitu zasnovana je na ukupnom broju bodova koje je student stekao ispunjavanjem predispitnih obaveza i polaganjem ispita, a prema kvalitetu stečenih znanja i vještina, i sadrži maksimalno 100 bodova.

10. Izrada završnog rada

Studij II ciklusa završava se polaganjem svih ispita, te izradom i javnom odbranom završnog magistarskog rada. Magistarski rad u pravilu ne treba da bude isključivo stručnog-teorijskog karaktera, nego istraživačkog iz oblasti logopedije. Magistarski rad je samostalan rad u kojem student dokazuje da može uspješno koristiti metodologiju naučno-istraživačkog i stručnog rada, provoditi istraživanja, diskutovati rezultate istraživanja i izvoditi zaključke.

Magistarski rad treba biti napisan tako da daje naučni i stručni doprinos:

- postojećim objavljenim naučnim i stručnim saznanjima;
- rješavanju aktuelnog naučnog ili stručnog problema;
- u primjeni postojećih naučnih i stručnih rezultata u rješavanju stručnog problema.

Postupak prijave, izrade i odbrane završnog magistarskog rada regulisan je Pravilnikom o završnom magistarskom radu na drugom ciklusu studija Univerziteta u Tuzli.

11. Resursi učenja

Za potrebe pripremanja ispita i izradu završnog magistarskog rada studentima je na raspolaganju Univerzitetska biblioteka, uključujući i relevantne baze podataka, te resursi koje posjeduju predmetni nastavnici, saradnici i potencijalni mentori. Praktične (laboratorijske) vježbe, kao i istraživanja za završni magistarski rad izvoditi će se u specijalizovanim institucijama u kojima se provodi prevencija, dijagnostika i tretman osoba sa poremećajima komunikacije različite etiologije. Studentima će po potrebi biti omogućen pristup multimedijalnoj sali Univerzitetskog centra za razvoj daljinskog obrazovanja Univerziteta u Tuzli, kao i pristup Internetu. Osigurat će se kontakt i konsultacije sa nastavnicima i saradnicima, kao bitan izvor učenja i praktičnog rada.

12. Veza sa eksternim referentnim tačkama

MATRICA KOJA POVEZUJE KVALIFIKACIJE II CIKLUSA STUDIJSKOG PROGRAMA „LOGOPEDIJA“ SA RAZLIČITIM DESKRIPTORIMA BiH OVŠK

EKSTERNE REFERENTNE TAČKE	r/b PREDMETA								
	1	2	3	4	5	6	ZAVRŠNI RAD		
Deskriptori okvira vš, kvalifikacija BiH za kvalifikacije koje predstavljaju uspješan završetak drugog ciklusa (60 ECTS bodova)									
pokažu sistematično razumijevanje i savladavanje znanja u svom području studija/disciplini, koje se temelji na, odnosno proširuje i/ili nadograđuje ono što se obično povezuje sa nivoom dodiplomskog studija, i što predstavlja osnov ili mogućnost za originalnost pri razvoju i/ili primjeni ideja, obično u kontekstu istraživačkog rada	X	X	X	X	X	X	X		
mogu primijeniti svoje znanje i razumijevanje, kao i sposobnosti rješavanja problema, na nove i nepoznate sredine unutar šireg (ili interdisciplinarnog) konteksta u vezi sa njihovim područjem studija		X	X	X	X	X	X		
primjenjuju konceptualno i apstraktno razmišljanje, uz visok nivo sposobnosti i kreativnosti, čime se omogućava: - kritička ocjena trenutnog istraživačkog i akademskog rada na najvišem nivou u datoj disciplini, - ocjena različitih metodologija, formiranje kritičkog mišljenja i ponuda alternativnih rješenja	X			X			X		
imaju sposobnost da integriraju znanje i bave se složenim problemima, te da formuliraju sudove na osnovu nepotpunih ili ograničenih informacija, ali uz razmišljanje o socijalnim i etičkim odgovornostima vezanim za primjenu njihovog znanja ili sudova			X	X		X	X		
mogu prenositi svoje zaključke, znanje i razmišljanje na kojima se oni temelje, uz korištenje odgovarajućeg/odgovarajućih jezika, auditoriju koji nije specijalizovan i koji je specijalizovan, jasno i nedvosmisleno			X	X			X		
su u stanju da svoje znanje podignu na viši nivo, prodube razumijevanje svog područja studija ili discipline, i kontinuirano razvijaju sopstvene vještine, kroz samostalno učenje i razvoj		X	X		X	X	X		
imaju vještine učenja koje im omogućavaju da nastave studij na način koji će uglavnom biti samousmjeren i autonoman		X			X	X	X		
stekli su interpersonalne vještine i vještine timskog rada, primjerene različitim kontekstima učenja i zaposlenja, te pokazuju sposobnost vođenja i/ili pokretanja inicijative i daju doprinos promjeni i razvoju		X			X	X	X		

13. Mogućnosti zapošljavanja i prenosive vještine

Prema podacima Svjetske zdravstvene organizacije oko 10% populacije ima jače izražene teškoće u govorno-jezičnoj komunikaciji s tendencijom porasta, što znači da u Bosni i Hercegovini ima oko 430.000 takvih osoba (prema posljednjem popisu stanovništva iz 1991.). U Europskoj uniji jedan logoped pokriva oko 5.000 stanovnika. Analizirajući podatke o broju logopeda u BiH više je nego očigledna opravdanost potrebe za obrazovanjem i usavršavanjem većeg broja stručnih kadrova-logopeda.

Nova teoretska i praktična znanja iz oblasti logopedskog tretmana, specijalističke vještine i sposobnosti za bavljenje naučno-istraživačkim radom koje se stiču na II ciklusu studija, trebala bi biti prepoznata kao konkurentna i praktično primjenjiva na bosansko-hercegovačkom tržištu rada u ovom trenutku, ali i u godinama koje slijede. Magistar logopedije je osposobljen za rad i zapošljavanje u zdravstvenim ustanovama (otorinolaringološkim, neurološkim, psihijatrijskim, audiološkim, fonijatrijskim i pedijatrijskim klinikama), predškolskim ustanovama, redovnim osnovnim školama, školskim dispanzerima, centrima za rehabilitaciju slušanja i govora, centrima za medicinsku rehabilitaciju, centrima i posebnim ustanovama za odgoj, obrazovanje i rehabilitaciju osoba sa teškoćama u razvoju, ustanovama za mentalno zdravlje i savjetovaštima, gerijatrijskim ustanovama, privatnoj praksi, istraživačkim centrima i sl.

Studijski program „Logopedija“ na II ciklusu je, između ostalog, osmišljen i tako da studentima pruži brojne važne prenosive vještine, kao što su:

- rješavanje problema u oblasti logopedije;
- uspješnu organizaciju poslova;
- uspješnu komunikaciju sa klijentima i porodicom;
- odgovoran rad prema etičkim načelima struke i predviđenim rokovima;
- upravljanje i vodstvo;
- donošenja odluka;
- istraživačke vještine.

14. Međunarodna usaglašenost studijskog programa

Studijski program „Logopedija“ je po svojoj strukturi, ciljevima i kompetencijama diplomiranih studenata u saglasnosti sa savremenim međunarodnim studijima iz ove oblasti u zemljama u okruženju, Evropskoj uniji i šire.

Saradnja je uspostavljena i sa pojedinim fakultetima u regionu gdje takođe na sličnim studijama proučavaju ovu oblast: Fakultet za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju, Univerzitet u Beogradu, Srbija; Edukacijsko–rehabilitacijski fakultet, Sveučilište u Zagrebu, R.Hrvatska; Pedagoška fakulteta, Univerzitet v Ljubljani, R.Slovenija.

15. Opis predmeta (Syllabus)

Puni naziv predmeta	Metodologija naučnog istraživanja sa statistikom		
Skraćeni naziv/šifra predmeta			
Ciklus studija	drugi ciklus		
Bodovna vrijednost ECTS	4 ECTS		
Status predmeta	obavezni		
Preduslovi za polaganje	izvršene predispitne obaveze		
Ograničenje pristupa	studenti II ciklusa studija		
Trajanje/semestar	jedan semestar/prvi semestar		
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja	Auditorne vježbe	Laboratorijske/ praktične vježbe
	1	0	1
Fakultet	Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet		
Studijski program	Logopedija Audiologija Specijalna edukacija i rehabilitacija Poremećaji u ponašanju		
Odgovorni nastavnik			
e-mail nastavnika			
Web stranica	www.erf.untz.ba		
Ciljevi predmeta	Osposobiti studente za primjenu adekvatne metodologije naučnog istraživanja u edukaciji i rehabilitaciji, te za pisanje stručnih i naučnih radova. Osposobiti studente da koriste adekvatne statističke metode za istraživanja u edukaciji i rehabilitaciji, te educirati studente za upotrebu statističkih aplikativnih programa koji se koriste za obradu podataka i statističku analizu.		
Ishodi učenja	Nakon položenog nastavnog predmeta studenti će biti osposobljeni da: - Primjene adekvatnu metodologiju u naučnim istraživanjima; - Koriste objektivne metode za prikupljanje i obradu podataka; - Samostalno osmisle i provedu istraživanje; - Napišu i objave različite radove sa svim metodološkim komponentama; - Pravilno primijene statističke metode za obradu podataka istraživanja; - Koriste statističke aplikativne programe koji se primjenjuju za obradu podataka i statističku analizu.		
Indikativni sadržaj predmeta	Pojam nauke i naučnoistraživačkog rada; Osnovni oblici naučne spoznaje; Klasifikacija nauka; Opća obilježja naučnog pristupa u edukaciji i rehabilitaciji; Odnos naučne metode i metodologije; Faze procesa naučnog istraživanja; Metode naučnog istraživanja; Tehnike prikupljanja i obrade empirijskih podataka; Primjena informacione tehnologije; Statističke metode; Deskriptivna statistika; Značaj primjene uzoraka za istraživanja; Prednosti i nedostaci metode uzoraka;		

	Procjena parametara osnovnog skupa i testiranje statističkih hipoteza; Provođenje testiranja u zavisnosti od ispunjenosti polaznih pretpostavki; Funkcionalna i statistička povezanost pojava. Regresiona i korelaciona analiza; Testiranje značajnosti regresione veze; Pisanje naučnog i stručnog djela; Dokumentacijska osnova rukopisa; Vrste publikacija; Primarne i sekundarne publikacije; Članci u časopisu; Struktura naučnog članka, magistarskog rada i doktorske disertacije; Citiranje i referenci; Objavljivanje naučnih radova.
Metode učenja	Kao stilovi učenja preferiraju se: vizuelni stil, verbalni, logičko-matematički, društveni i samostalni. Najznačajnije metode učenja na predmetu su: - Predavanja uz upotrebu multimedijalnih sredstava, tehnika aktivnog učenja i uz aktivno učešće i diskusije studenata; - Laboratorijske vježbe za korištenje statističkih aplikativnih programa koji se koriste za obradu podataka i statističku analizu; - Priprema i izlaganje grupnih i individualnih seminarskih radova.
Objašnjenje o provjeri znanja	U osmoj sedmici semestra studenti pismeno polažu test, koji obuhvata do tada pređeno gradivo. Svaki tačan odgovor boduje se sa 1 bodom, odnosno, student na prvom kolokviju može ostvariti maksimalno 10 bodova. Nakon završetka semestra studenti pismeno polažu drugi test, koji obuhvata pređeno gradivo iz drugog dijela semestra. Svaki tačan odgovor boduje se sa 1 bodom, odnosno, student na drugom kolokviju može ostvariti maksimalno 10 bodova. Završni ispit obuhvata pisanje pristupnog rada i usmeni. Pozitivno ocijenjen pristupni rad je uslov za izlazak na usmeni ispit. Na usmenom ispitu student odgovara na tri pitanja iz gradiva obuhvaćenog nastavnim programom. Maksimalan broj bodova koji student može ostvariti na završnom ispitu je 50. Da bi student položio predmet mora ostvariti minimalno 54 kumulativna boda, od čega minimalno 25 bodova na završnom ispitu.
Težinski faktori provjere	Aktivnosti na predavanjima i vježbama 10 bodova Zadaće 10 bodova Seminarski rad 10 bodova Pismeni testovi: - test sredinom semestra 10 bodova - test na kraju semestra 10 bodova Završni ispit (pristupni rad i usmeni): 50 bodova
Osnovna literatura	- Kukić S., Markić B., Metodologija društvenih znanosti: metode, tehnike, postupci i instrumenti znanstvenoistraživačkog rada, Sveučilište u Mostaru, Mostar, 2006., - Fazlović S., Statistika - deskriptivna i inferencijalna analiza, Denfas, Tuzla, 2006., - Fazlović S., Statistika - regresiona i dinamička analiza, OffSet, Tuzla, 2010.,

	- Mejovšek M., Uvod u metodologiju znanstvenog istraživanja u društvenim i humanističkim znanostima, Naklada Slap, Zagreb, 2003.
Internet web reference	- www.bhas.ba - www.fzs.ba - www.spss.com
U primjeni od akademske	2025/26 godine
Usvojen na sjednici NNV-a	28.04.2016. godine

Puni naziv predmeta	Specifične teškoće učenja		
Skraćeni naziv/šifra predmeta			
Ciklus studija	drugi ciklus		
Bodovna vrijednost ECTS	5 ECTS		
Status predmeta	obavezni		
Preduslovi za polaganje	izvršene predispitne obaveze		
Ograničenje pristupa	studenti II ciklusa studija		
Trajanje/semestar	jedan semestar/prvi semestar		
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja	Auditorne vježbe	Laboratorijske/ praktične vježbe
	3	0	0
Fakultet	Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet		
Studijski program	Logopedija		
Odgovorni nastavnik			
e-mail nastavnika			
Web stranica	www.erf.untz.ba		
Ciljevi predmeta	Cilj ovog predmeta je sticanje teorijskih i praktičnih znanja i vještina iz oblasti specifičnih teškoća učenja, dijagnostike, diferencijalne dijagnostike i tretmana specifičnih teškoća učenja.		
Ishodi učenja	Nakon položenog nastavnog predmeta studenti će biti osposobljeni da: - poznaju fenomenologiju specifičnih teškoća učenja; - prepoznaju simptome specifičnih teškoća učenja u predškolskoj, školskoj i odrasloj dobi; - provode terapije i programe u radu sa osobama sa specifičnim teškoćama učenja.		
Indikativni sadržaj predmeta	Definicija i dijagnosticiranje specifičnih teškoća učenja. Obilježja specifičnih teškoća učenja u predškolskoj dobi. Obilježja specifičnih teškoća učenja u školskoj dobi. Obilježja specifičnih teškoća učenja u odrasloj dobi. Faktori koji mogu doprinijeti pojavi specifičnih teškoća učenja. Generalni principi intervencije. Testiranje i dijagnosticiranje. Metode i postupci rehabilitacije. Kognitivne mape. Značajni elementi programa podučavanja. Specifične teškoće podučavanja i podrška u odnosu na predmet.		
Metode učenja	Kao stilovi učenja preferiraju se: vizuelni stil, auditivni, verbalni, društveni i samostalni. Najznačajnije metode učenja na predmetu su: - Predavanja uz upotrebu multimedijalnih sredstava, tehnika aktivnog učenja i uz aktivno učešće i diskusije studenata; - Praksa u ustanovama u kojima se sprovodi logopedska dijagnostika i tretman specifičnih teškoća učenja; - Priprema i izlaganje seminarskih radova.		
Objašnjenje o provjeri znanja	Nakon polovine semestra studenti pismeno polažu mini test (prvi međuispit) koji obuhvata do tada obrađenu tematiku sa predavanja. Test se sastoji od zadataka višestrukog izbora, zadataka jednostavnog dosjećanja ili esejskih zadataka. Svaki tačan odgovor boduje se sa 1 bodom, odnosno, student na prvom međuispitu može		

	ostvariti maksimalno 10 bodova. Nakon završetka semestra studenti pismeno polažu mini test (drugi međuispit) koji obuhvata obrađenu tematiku sa predavanja i iz drugog dijela semestra. Test se sastoji od zadataka višestrukog izbora, zadataka jednostavnog dosjećanja ili esejskih zadataka. Svaki tačan odgovor boduje se sa 1 bodom, odnosno, student na drugom međuispitu može ostvariti maksimalno 10 bodova. Oba mini testa polažu svi studenti na predmetu istovremeno čime je postignuta ujednačenost nivoa znanja koje se testira, kao i uslovi pod kojima student polaže ispit. U sklopu predispitnih obaveza studenti su dužni izraditi individualni ili grupni seminarski rad koji će obuhvatiti određenu tematiku iz sadržaja predmeta. Seminarski rad se u pisanoj formi predaje predmetnom nastavniku na pregled i ocjenu, a zatim se prezentira usmeno. U izradi i prezentaciji grupnog seminarskog rada učestvuju svi studenti grupe, čije učešće se valorizira pojedinačno. Za urađeni i prezentirani seminarski rad student može ostvariti od 0 do 10 bodova. Također, za kontinuiranu aktivnost na predavanjima u toku cijelog semestra student može ostvariti od 0 do 10 bodova. Student koji je odslušao predavanja i odradio praksu, te izvršio ostale predispitne obaveze, može pristupiti završnom ispitu. Završni ispit je usmeni. Na usmenom ispitu student odgovara na tri izvučena pitanja iz tematike predmeta obrađene na predavanjima. Usmeni ispit se može položiti ukoliko student tačno odgovori na sva tri pitanja. Maksimalan broj bodova koji student može ostvariti na usmenom ispitu je 50. Da bi student položio predmet mora ostvariti minimalno 54 kumulativna boda od čega minimalno 25 bodova na završnom usmenom ispitu.
Težinski faktori provjere	- PREDISPITNE OBAVEZE Prisutnost na predavanjima: 0-10 bodova (student može opravdano izostati sa 20% nastave), Aktivnost studenta: 0-10 bodova, Seminarski rad: 0-10 bodova, Mini testovi: 0-20 bodova - ZAVRŠNI ISPIT: 25-50 bodova
Osnovna literatura	- Chinn S. and Ashcroft R. Mathematics for Dyslexics: Including Dyscalculia. The Atrium, Southern Gate, Chichester, England: John Wiley & Sons Ltd, 2007; - Duranović M, Dizdarević A, Bijedić M. Disleksija u visokom obrazovanju. Sarajevo: Svjetski Univerzitetski Servis Bosne i Hercegovine, 2013. - Duranović M, Mrkonjić Z. Procjena disleksije. Tuzla: Print-com, 2013. - Dizdarević A, Duranović M. Podrška inkluzivnom obrazovanju u srednjoj školi. Tuzla: Print-com, 2015.
Internet web reference	- http://http://www.bdadyslexia.org.uk/
U primjeni od akademske	2025/26 godine
Usvojen na sjednici NNV-a	28.04.2016. godine

Puni naziv predmeta	Tretman mucanja i poremećaja sa sličnom simptomatologijom		
Skraćeni naziv/šifra predmeta			
Ciklus studija	drugi ciklus		
Bodovna vrijednost ECTS	6 ECTS		
Status predmeta	obavezni		
Preduslovi za polaganje	izvršene predispitne obaveze		
Ograničenje pristupa	studenti II ciklusa studija		
Trajanje/semestar	jedan semestar/prvi semestar		
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja	Auditorne vježbe	Laboratorijske/ praktične vježbe
	3	0	1
Fakultet	Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet		
Studijski program	Logopedija		
Odgovorni nastavnik			
e-mail nastavnika			
Web stranica	www.erf.untz.ba		
Ciljevi predmeta	Cilj ovog predmeta je proširivanje i produbljivanje znanja i vještina iz oblasti tretmana poremećaja tečnosti govora, mucanja i drugih poremećaja sa sličnom simptomatologijom. Studenti će biti osposobljeni za primjenu različitih i adekvatnih metodskih pristupa u tretmanu osoba sa pomenutim poremećajima.		
Ishodi učenja	Nakon uspješno savladanog predmeta studenti će moći: - Primijeniti savremene pristupe i metode logopedskog tretmana sa osobama koje mucaju i osobama koje imaju poremećaje sa sličnom simptomatologijom. - Identificirati faktore koji utiču na rezultate terapije kod djece i odraslih - Primijeniti adekvatne pristupe i metode u tretiranju mucanja kod djece sa dodatnim poteškoćama govora i jezika; - Ukazati na značaj i važnost samopomoći i grupne pomoći osobama koje mucaju, kao dodatnog elementa, u terapiji mucanja; - Savjetovati djecu koja mucaju i njihove roditelje.		
Indikativni sadržaj predmeta	Identificiranje i smjernice za rad sa mlađom djecom koja mucaju; Faktori koji utiču na tretman i rezultate terapije osoba koja mucaju i osoba sa poremećajima koji imaju sličnu simptomatologiju; Strategije i tehnike za procjenu mucanja kod odraslih i logička utemeljenost tretmanskog pristupa; Indirektni tretmanski pristupi za ranu intervenciju kod osoba sa razvojnim mucanjem; Pravila programa fluentnosti za djecu školske dobi koja mucaju; Savjetovanje djece koja mucaju i njihovih roditelja; Jezička razmatranja kod razvojnog mucanja; Procjena i tretman bilingvalnih govornika koji mucaju; Intenzivni tretman mucanja kod adolescenata i odraslih; Samopomoć i grupna pomoć kao dopuna tretmanu mucanja; Razmatranje upotrebe lijekova u tretmanu mucanja; Razumijevanje i tretiranje brzopletosti; Simptomatologija i tretman neurogenog mucanja, Samokontrola u tretmanu mucanja; Naučno-istraživački		

	rad u teoriji i praksi sa osobama koje mučaju i poremećajima sa sličnom simptomatologijom.
Metode učenja	Kao stilovi učenja preferiraju se: vizuelni, auditivni, verbalni, društveni i samostalni. Najznačajnije metode učenja na predmetu su: - Predavanja uz upotrebu multimedijalnih sredstava, tehnika aktivnog učenja i uz aktivno učešće i diskusije studenata; - Praktične vježbe i praksa u ustanovama u kojima se sprovodi logopedska dijagnostika i tretman osoba koje mučaju i osoba sa poremećajima slične simptomatologije; - Priprema i izlaganje grupnih i individualnih seminarskih radova.
Objašnjenje o provjeri znanja	Nakon polovine semestra studenti pismeno polažu mini test (prvi međuispit) koji obuhvata do tada obrađenu tematiku sa predavanja i vježbi. Test se sastoji od zadataka višestrukog izbora, alternativnih zadataka i zadataka jednostavnog dosjećanja. Svaki tačan odgovor boduje se sa 1 bodom, odnosno student na prvom međuispitu može ostvariti maksimalno 10 bodova. Nakon završetka semestra studenti pismeno polažu mini test (drugi međuispit) koji obuhvata obrađenu tematiku sa predavanja i vježbi iz drugog dijela semestra. Test se sastoji od zadataka višestrukog izbora, alternativnih zadataka i zadataka jednostavnog dosjećanja. Svaki tačan odgovor boduje se sa 1 bodom, odnosno student na drugom međuispitu može ostvariti maksimalno 10 bodova. Oba mini testa polažu svi studenti na predmetu istovremeno čime je postignuta ujednačenost nivoa znanja koje se testira, kao i uslovi pod kojima student polaže ispit. Završni ispit je usmeni. Na usmenom ispitu student odgovara na tri izvučena pitanja iz tematike predmeta obrađene na predavanjima i vježbama. Maksimalan broj bodova koji student može ostvariti na usmenom ispitu je 50. Da bi student položio predmet mora ostvariti minimalno 54 kumulativna boda od čega minimalno 25 bodova na završnom usmenom ispitu.
Težinski faktori provjere	- PREDISPITNE OBAVEZE Prisutnost na predavanjima: 0-10 bodova (student može opravdano izostati sa 20% nastave), Aktivnost studenta: 0-10 bodova, Seminarski rad: 0-10 bodova, Mini testovi: 0-20 bodova - ZAVRŠNI ISPIT: 25-50 bodova
Osnovna literatura	- Contre ED, Curlee RF (2007) Stuttering and Related Disorders of Fluency. Thieme Medical Publishers, Inc. - Onslow M, Packman A & Harrison E (2003) The Lidcombe Program of Early Stuttering Intervention. Overview of the Lidcombe Program. Austin, TX. - Peters TJ & Guitar B (1991) Stuttering: An Integrated Approach to its Nature and Treatment. Baltimore: Williams & Wilkins.

	- ST. Louis KO (2015) Stuttering Meets Stereotype, Stigma and Discrimination. Morgantown: West Virginia University.
Internet web reference	- http://sydney.edu.au/health_sciences/asrc/clinic/parents/lidcombe.shtml - www.asha.org
U primjeni od akademske	2025/26 godine
Usvojen na sjednici NNV-a	28.04.2016. godine

Puni naziv predmeta		Strategije u tretmanu jezičkih poremećaja i autizma		
Skraćeni naziv/šifra predmeta				
Ciklus studija		drugi ciklus		
Bodovna vrijednost ECTS		6 ECTS		
Status predmeta		obavezni		
Preduslovi za polaganje		izvršene predispitne obaveze		
Ograničenje pristupa		studenti II ciklusa studija		
Trajanje/semestar		jedan semestar/prvi semestar		
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja	Auditorne vježbe	Laboratorijske/ praktične vježbe	
	3	0	1	
Fakultet		Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet		
Studijski program		Logopedija		
Odgovorni nastavnik				
e-mail nastavnika				
Web stranica		www.erf.untz.ba		
Ciljevi predmeta		Cilj ovog predmeta je proširivanje i produbljivanje znanja i vještina iz oblasti tretmana jezičkih poremećaja i autizma, te osposobljavanje studenata za adekvatnu primjenu metodskih pristupa u procesu tretmana. Sistematski se izučavaju strategije jezičkog tretmana primjerene različitosti poremećaja i samog klijenta. Detaljno se podučava problematika logopedskog pristupa detekciji, procjeni i tretmanu autističnog spektra poremećaja.		
Ishodi učenja		Nakon položenog nastavnog predmeta studenti će biti osposobljeni da, za klijente sa primarnim i sekundarnim jezičkim poremećajima, te klijente iz autističnog spektra: - procjene i tretiraju vještine jezika i učenja; - vladaju strategijama rane intervencije u domenu prelingvalnih, receptivnih i ekspresivnih jezičkih vještina; - tretiraju vještine pragmatike, rječnika i značenja, sintakse i morfologije, kritičkog razmišljanja i organizacije te vještina učenja; - planiraju i interveniraju u domenu komunikacije, socijalne pragmatike, ponašanja, senzorike, pismenosti rada u učionici i tranzicije.		
Indikativni sadržaj predmeta		Opšte odrednice u tretmanu poremećaja jezika u klijenata sa primarnim i sekundarnim jezičkim poremećajima, te iz autističnog spektra; Sveobuhvatne, integrirane procedure poremećaja jezika; Mjerni instrumenti za procjenu, kreiranje plana tretmana i praćenje rezultata jezičkih vještina; Strategije procjene i tretmana u ranoj jezičkoj intervenciji prelingvalnih, receptivnih i ekspresivnih jezičkih vještina; Tretman pragmatike (neverbalne osobe, komunikacijska namjera, konverzacijski čin, društvena interakcija, učionička komunikacija, naracija) rječnika i značenja (imenovanje i kategorije, glagoli, pridjevi, prijedlozi, odgovaranje na pitanja, definicije, odnosi riječi), gramatike (negacije, zamjenice, množina, konjugacija), kritičko razmišljanje za jezik i komunikaciju, organizacija zadatka, prostora,		

	materijala i vremena; Komunikacija (mod, pojedinačne riječi, sintagme, eholalija, značenje, koncepti, glagolska vremena, zamjenice, prozodija); Društvena pragmatika naracija.
Metode učenja	Kao stilovi učenja preferiraju se: vizuelni stil, auditivni, verbalni, društveni i samostalni. Najznačajnije metode učenja na predmetu su: - Predavanja uz upotrebu multimedijalnih sredstava, tehnika aktivnog učenja i uz aktivno učešće i diskusije studenata; - Praktične vježbe i praksa; - Praktičan rad.
Objašnjenje o provjeri znanja	Metode ocjenjivanja studenata obuhvata slijedeće kriterije: 1. Prisutnost i aktivnost na predavanjima i laboratorijskim/kliničkim vježbama, 2. Praktičan rad (Dnevnik Praktičnog Rada- DPR), 3. Pismeni dio ispita odnosno testovi/mini/parcijalni ispiti 4. Drugi dio/usmeni dio ispita Izrada DPR je također obavezna za studente. DPR se ocjenjuje sa zadovoljava ili ne zadovoljava, a boduje sa 20 bodova (minimalno potrebno 13 bodova za ocjenu zadovoljava). U toku semestra svaki student dužan je da prati i vodi evidenciju o praktičnom radu (evidencija će sadržavati petnaest teza za petnaest vježbi sa kratkim opisom aktivnosti na tim vježbama). Na vježbama na kojima je rađeno na konkretnom kliničkom slučaju (uživo ili snimak) u DPR navesti inicijale pacijenta, osnovne anamnestičke podatke, način procjene, elemente koji su doveli do konačne dijagnoze i samu dijagnozu, vrstu i način sprovođenja tretmana. Drugi dio dnevnika sadržavati će dva dijela: 1. Rezultate procjene, dijagnostike i izrade plana tretmana u ranoj intervenciji; 2. Rezultate procjene i izrade plana tretmana klijenta sa primarnim, sekundarnim jezičkim poremećajem i/ili autizmom. Za studente koji ove školske godine pohađaju kurs prvi dio ispita/pismena provjera znanja obuhvata polaganje testova na kraju određenih oblasti kursa i/ili na kraju semestra. Ako studenti ne polože prvi dio ispita kroz testove koji je organizovan kontinuirano tokom čitavog semestra onda mogu polagati isti na kraju semestra koji podrazumijeva pružanje tačnih odgovora na minimalno 21 (od ukupno 40 pitanja od kojih svako nosi jedan bod). Da bi student pristupio polaganju drugog dijela/usmenog ispita mora prethodno položiti pismeni dio ispita ili testove i na istim imati najmanje 50% od ukupnog broja bodova. Drugi dio ispita će biti organizovan kao usmeni ispit (kraća diskusija, od 15-30 minuta, sa osvrtom na srž kursa).

	Maksimalan broj bodova koji se može ostvariti na ovom dijelu ispita je 30. Na osnovu navedenih činjenica na kraju kursa nastavnik će, bodovanjem pojedinih aktivnosti, formirati konačnu zaključnu ocjenu. Zaključna ocjena i ostvareni broj bodova će biti evidentirani na posebno kreiranim obrascima.
Težinski faktori provjere	Ocjena na ispitu zasnovana je na ukupnom broju bodova koje je student stekao ispunjavanjem predispitnih obaveza i polaganjem ispita, a prema kvalitetu stečenih znanja i vještina i sadrži maksimalno 100 bodova, te se utvrđuje prema slijedećoj skali bodovanja: -PREDISBITNE OBAVEZE Prisutnost na predavanjima i vježbama: 0-5 bodova (student može opravdano izostati sa 20% nastave), Aktivnost studenta: 0-5 bodova; DPR 0-20 bodova, Pismeni ispit 0-40 bodova -ZAVRŠNI ISPIT: 0-30 bodova
Osnovna literatura	- Wilson CC, Lanza JR, Evans JS. The SLP's IEP Companion. USA: LinguiSystems, 2005; - Swigert NB. The early intervention kit (therapy guide and activity book). USA: LinguiSystems, 2004; - Landis K, Woude JV, Jongsma A.E. The Speech-Language Pathology Treatment Planner. New Jersey:John Wiley & Sons., 2004. - Richard GJ. , Veale TK. The Autism Spectrum Disorders IEP Companion. USA: LinguiSystems, 2009. - Partington JW. The assessment of basic language and learning skills. Plasant Hill, CA: Behavior Analysts, 2010
Internet web reference	- http://www.asha.org - www.psychcorp.com (Speech and language section) - www.linguisystems.com
U primjeni od akademske	2025/26 godine
Usvojen na sjednici NNV-a	28.04.2016. godine

Puni naziv predmeta	Afazija i srodni poremećaji		
Skraćeni naziv/šifra predmeta			
Ciklus studija	drugi ciklus		
Bodovna vrijednost ECTS	5 ECTS		
Status predmeta	obavezni		
Preduslovi za polaganje	izvršene predispitne obaveze		
Ograničenje pristupa	studenti II ciklusa studija		
Trajanje/semestar	jedan semestar/prvi semestar		
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja	Auditorne vježbe	Laboratorijske/ praktične vježbe
	3	0	0
Fakultet	Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet		
Studijski program	Logopedija		
Odgovorni nastavnik			
e-mail nastavnika			
Web stranica	www.erf.untz.ba		
Ciljevi predmeta	Cilj ovog predmeta je proširivanje i produbljivanje znanja i vještina iz oblasti tretmana afazije i srodnih poremećaja, te osposobljavanje studenta za adekvatnu primjenu metodskih pristupa u procesu rehabilitacije. Naglašena je multidisciplinarnost u pristupu i rehabilitaciji osoba s afazijom i srodnim poremećajima.		
Ishodi učenja	Nakon položenog nastavnog predmeta studenti će biti osposobljeni da: - Primijene savremene pristupe i metode logopedskog tretmana osoba sa afazijom i srodnim poremećajima; - Vrednuju i analiziraju tok i ishod logopedskog tretmana osoba sa afazijom i srodnim poremećajima; - Osmisle i provedu istraživanje u području afazija, te na osnovu rezultata izvedu zaključke.		
Indikativni sadržaj predmeta	Suvremeni pristupi i metode u tretmanu afazija i srodnih govorno-jezičkih poremećaja; Oporavak i prognoza afazija, principi jezičke restauracije; Menadžment u afaziologiji; Multidisciplinarni pristupi u terapiji afazija; Tretman jezičkih disfunkcija u afaziji: fluentnost, fonologija, imenovanje i problemi pronalaženja riječi, semantički sistem, gramatika i agramatizam; Pragmatika, diskurs i funkcionalna komunikacija osoba sa afazijom; Tretman aleksije neurogenog porijekla; Tretman agrafije neurogenog porijekla; Tretman akalkulije neurogenog porijekla; Upotreba kompjuterskih softvera u tretmanu afazija (Bungalow, Parrot, Behringer); Govorna apraksija; Dizartrija; Komunikacijski poremećaji uzrokovani starenjem i demencija; Tretman bilingvalnih osoba sa afazijom i poliglota; Socijalni pristup u tretmanu afazija; Kvalitet života osoba sa afazijom; Naučno-istraživački rad u afaziološkoj teoriji i praksi.		
Metode učenja	Kao stilovi učenja preferiraju se: vizuelni stil, auditivni, verbalni, društveni i samostalni. Najznačajnije metode učenja na predmetu su:		

	- Predavanja uz upotrebu multimedijalnih sredstava, tehnika aktivnog učenja i uz aktivno učešće i diskusije studenata; - Praksa u ustanovama u kojima se sprovodi logopedska dijagnostika i tretman afazije i srodnih poremećaja; - Priprema i izlaganje grupnih i individualnih seminarskih radova.
Objašnjenje o provjeri znanja	Nakon polovine semestra studenti pismeno polažu mini test (prvi međuispit) koji obuhvata do tada obrađenu tematiku sa predavanja. Test se sastoji od zadataka višestrukog izbora, zadataka jednostavnog dosjećanja ili esejskih zadataka. Svaki tačan odgovor boduje se sa 1 bodom, odnosno, student na prvom međuispitu može ostvariti maksimalno 10 bodova. Nakon završetka semestra studenti pismeno polažu mini test (drugi međuispit) koji obuhvata obrađenu tematiku sa predavanja i iz drugog dijela semestra. Test se sastoji od zadataka višestrukog izbora, zadataka jednostavnog dosjećanja ili esejskih zadataka. Svaki tačan odgovor boduje se sa 1 bodom, odnosno, student na drugom međuispitu može ostvariti maksimalno 10 bodova. Oba mini testa polažu svi studenti na predmetu istovremeno čime je postignuta ujednačenost nivoa znanja koje se testira, kao i uslovi pod kojima student polaže ispit. U sklopu predispitnih obaveza studenti su dužni izraditi individualni ili grupni seminarski rad koji će obuhvatiti određenu tematiku iz sadržaja predmeta. Seminarski rad se u pisanoj formi predaje predmetnom nastavniku na pregled i ocjenu, a zatim se prezentira usmeno. U izradi i prezentaciji grupnog seminarskog rada učestvuju svi studenti grupe, čije učešće se valorizira pojedinačno. Za urađeni i prezentirani seminarski rad student može ostvariti od 0 do 10 bodova. Također, za kontinuiranu aktivnost na predavanjima u toku cijelog semestra student može ostvariti od 0 do 10 bodova. Student koji je odslušao predavanja i odradio praksu, te izvršio ostale predispitne obaveze, može pristupiti završnom ispitu. Završni ispit je usmeni. Na usmenom ispitu student odgovara na tri izvučena pitanja iz tematike predmeta obrađene na predavanjima. Usmeni ispit se može položiti ukoliko student tačno odgovori na sva tri pitanja. Maksimalan broj bodova koji student može ostvariti na usmenom ispitu je 50. Da bi student položio predmet mora ostvariti minimalno 54 kumulativna boda od čega minimalno 25 bodova na završnom usmenom ispitu.
Težinski faktori provjere	- PREDISPITNE OBAVEZE - Prisutnost na predavanjima: 0-10 bodova (student može opravdano izostati sa 20% nastave), - Aktivnost studenta: 0-10 bodova, - Seminarski rad: 0-10 bodova, - Mini testovi: 0-20 bodova - ZAVRŠNI ISPIT: 25-50 bodova

Osnovna literatura	- Vuković M. Tretman afazija. Beograd: Fakultet za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju, 2008; - Vuković M. Afaziologija. Drugo dopunjeno izdanje. Beograd: Arhipelag, 2010. - Sinanović O, Trkanjec Z i sur. Nemotorni simptomi nakon moždanog udara. Zagreb: Medicinska naklada, 2015; - Mrkonjić Z. Povezanost verbalne komunikacije sa kvalitetom života u osoba sa afazijom. Doktorska disertacija. Tuzla: Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet, 2009; - LaPointe LL. Aphasia and Related Neurogenic Language Disorders. 3rd ed. New York: Thieme Medical Publishers, Inc., 2005; - Papathanasiou and Bleser RD. (eds.) The sciences of aphasia: from therapy to theory. Oxford: Elsevier science Ltd., 2003
Internet web reference	- http://www.asha.org/ - http://www.aphasia.org/
U primjeni od akademske	2025/26 godine
Usvojen na sjednici NNV-a	28.04.2016. godine

Puni naziv predmeta	Klinički praktikum		
Skraćeni naziv/šifra predmeta			
Ciklus studija	drugi ciklus		
Bodovna vrijednost ECTS	7 ECTS		
Status predmeta	obavezni		
Preduslovi za polaganje	izvršene predispitne obaveze		
Ograničenje pristupa	studenti II ciklusa studija		
Trajanje/semestar	jedan semestar/drugi semestar		
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja	Auditorne vježbe	Laboratorijske/ praktične vježbe
	3	0	1
Fakultet	Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet		
Studijski program	Logopedija		
Odgovorni nastavnik			
e-mail nastavnika			
Web stranica	www.erf.untz.ba		
Ciljevi predmeta	Cilj ovog predmeta je proširivanje i produbljivanje znanja i vještina potrebnih za superviziju, te jasno definiranje očekivanja logopeda koja su rukovođena etičkim principima pružanja usluga i efektivnim i uspješnim metodama u tretmanu djece i odraslih sa različitim oblicima komunikacijskih poremećaja.		
Ishodi učenja	Nakon položenog nastavnog predmeta studenti će biti osposobljeni da: - Bolje razumiju strukturu različitih strana praktičnog rada; - Bolje razumiju principe etičke prakse, provođenja, ponašanja i kompetencija koje se od njih očekuju; - Usvoje nove informacije o radu sa klijentima; - Steknu nove informacije o ciljevima tretmana za različite klijente; - Adekvatno odaberu ciljane ponašanja, procedure tretmana, procedure za smanjenje neželjenih ponašanja i metode koje će unaprijediti upravljanje komunikacijskim vještinama.		
Indikativni sadržaj predmeta	Organizacija kliničkog praktikuma; Ponašanje i vođenje studenta u klinici; Uloga kliničkog supervizora i odgovornosti studenta u klinici; Rad sa klijentima: raspoređivanje klijenata, procjena klijenata, uspostavljanje odnosa i rad na odnosu između klijenta i porodice, pisanje izvještaja, procedure odlaganja i arhiviranja podataka, uspostavljanje saradničkog odnosa sa drugim profesionalcima; Multikulturalna pitanja u kliničkom praktikumu: student kliničar iz druge kulture, multikulturalna pitanja procjene i tretmana, rad sa tumačem; Kliničke metode u logopediji; Pristupi i smjernice za odabir ciljanih ponašanja u tretmanu: artikulacijskih i fonoloških poremećaja, jezičkih poremećaja, vještina opismenjavanja, poremećaja glasa, poremećaja fluentnosti, neurogenih komunikacijskih poremećaja, poremećaja gutanja, klijenata sa ograničenim oralnim vještinama; Koncepti i metode tretmana u logopediji; Kontrolisanje nepoželjnih		

	ponašanja; Rukovođenje ciljanim ponašanjima; Primjeri dobre prakse.
Metode učenja	Kao stilovi učenja preferiraju se: vizuelni stil, auditivni, verbalni, društveni i samostalni. Najznačajnije metode učenja na predmetu su: - Predavanja uz upotrebu multimedijalnih sredstava, tehnika aktivnog učenja i uz aktivno učešće i diskusije studenata; - Praktične vježbe i praksa u ustanovama u kojima se sprovodi logopedska dijagnostika i tretman specifičnih teškoća učenja; - Priprema i izlaganje grupnih i individualnih seminarskih radova.
Objašnjenje o provjeri znanja	- Nakon polovine semestra studenti pismeno polažu mini test (prvi međuispit) koji obuhvata do tada obrađenu tematiku sa predavanja i vježbi. Test se sastoji od zadataka višestrukog izbora, zadataka jednostavnog dosjećanja ili esejskih zadataka. Svaki tačan odgovor boduje se sa 1 bodom, odnosno, student na prvom međuispitu može ostvariti maksimalno 10 bodova. Nakon završetka semestra studenti pismeno polažu mini test (drugi međuispit) koji obuhvata obrađenu tematiku sa predavanja i vježbi iz drugog dijela semestra. Test se sastoji od zadataka višestrukog izbora, zadataka jednostavnog dosjećanja ili esejskih zadataka. Svaki tačan odgovor boduje se sa 1 bodom, odnosno, student na drugom međuispitu može ostvariti maksimalno 10 bodova. Oba mini testa polažu svi studenti na predmetu istovremeno čime je postignuta ujednačenost nivoa znanja koje se testira, kao i uslovi pod kojima student polaže ispit. U sklopu predispitnih obaveza studenti su dužni izraditi individualni ili grupni seminarski rad koji će obuhvatiti određenu tematiku iz sadržaja predmeta. Seminarski rad se u pisanoj formi predaje predmetnom nastavniku na pregled i ocjenu, a zatim se prezentira usmeno. U izradi i prezentaciji grupnog seminarskog rada učestvuju svi studenti grupe, čije učešće se valorizira pojedinačno. Za urađeni i prezentirani seminarski rad student može ostvariti od 0 do 10 bodova. Također, za kontinuiranu aktivnost na predavanjima i vježbama u toku cijelog semestra student može ostvariti od 0 do 10 bodova. Student koji je odslušao predavanja i vježbe, te izvršio ostale predispitne obaveze, može pristupiti završnom ispitu. Završni ispit je usmeni. Na usmenom ispitu student odgovara na tri izvučena pitanja iz tematike predmeta obrađene na predavanjima i vježbama. Usmeni ispit se može položiti ukoliko student tačno odgovori na sva tri pitanja. Maksimalan broj bodova koji student može ostvariti na usmenom ispitu je 50. Da bi student položio predmet mora ostvariti minimalno 54 kumulativna boda od čega minimalno 25 bodova na završnom usmenom ispitu.
Težinski faktori provjere	- PREDISPITNE OBAVEZE

	Prisutnost na predavanjima i vježbama: 0-10 bodova (student može opravdano izostati sa 20% nastave), Aktivnost studenta: 0-10 bodova, Seminarski rad: 0-10 bodova, Mini testovi: 0-20 bodova - ZAVRŠNI ISPIT: 25-50 bodova
Osnovna literatura	- Hedge MN i Davis D. Clinical Methods and Practicum in Speech-Language Pathology. New York: Delmar Cengage Learning, Inc., 2009. - Haynes WO i Pindzola RH. Diagnosis and Evaluation in Speech Pathology. Pearson Education, Inc., 2008. - Irwin D, Pannbacker MH i Lass NJ. Clinical research methods in speech-language pathology and audiology. San Diego: Plural Pub., 2013.
Internet web reference	- http://www.asha.org
U primjeni od akademske	2025/26 godine
Usvojen na sjednici NNV-a	28.04.2016. godine

16. Specifikacija završnog magistarskog rada

Nivo / ciklus BiH	drugi ciklus
Bodovna vrijednost ECTS	22 ECTS
Trajanje	210 sati
Univerzitet	Univerzitet u Tuzli
Fakultet	Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet
Mentor	nastavnik izabran na užoj naučnoj oblasti/nastavnom predmetu iz kojeg se radi završni rad.
Web stranica	www.erf.untz.ba
Status	obavezan
Uslovi	Postupak prijave, izrade i odbrane završnog magistarskog rada regulisan je Pravilnikom o završnom magistarskom radu na drugom ciklusu studija Univerziteta u Tuzli.
Ograničenja pristupa	studenti II ciklusa studija
Aktivnost koja se ocjenjuje	– Minimalno 45 strana istraživačkog/stručnog rada; – Javna usmena odbrana/prezentacija rada; – Odgovori na pitanja Komisije za odbranu rada;
Ciljevi završnog rada	Ciljevi izrade završnog rada su osposobiti studenta za: • pretraživanje literature, baza podataka i drugih izvora informacija; • samostalno istraživanje u području logopedije; prikazivanje i interpretaciju rezultata, te donošenje zaključaka; • primjenu znanja iz metodologije naučnog istraživanja; • primjenu adekvatnih istraživačkih metoda; . • za pisanje i objavljivanje naučnih radova.
Ishodi učenja	Nakon uspješno završenog i odbranjenog završnog magistarskog rada studenti će moći: • Identifikovati postojeća pitanja u području logopedije i jasno izraziti svoje mišljenje i stavove o njima; • Uspješno raditi kao nezavisni istraživač; • Samostalno osmisliti i provesti istraživanje iz područja logopedije, diskutovati i izvoditi zaključke; • Napisati i objaviti naučni rad sa svim njegovim komponentama; • Jasno i razgovijetno predstaviti i interpretirati rezultate istraživanja javnom okruženju.
Indikativni sadržaj rada	Sadržaj će odrediti student, mentor i članovi Komisije.
Metode učenja	Student uči uglavnom samostalno, u formi samostalnog istraživanja, uz vodstvo mentora i članova Komisije.
Objašnjenje o provjeri znanja	Kvalitet pisanog rada i usmenu prezentaciju studenta će ocjenjivati Komisija. Nakon završetka javne odbrane rada Komisija, većinom glasova, objavljuje uspjeh kandidata pri čemu rezultat može biti: - odbranio rad, - nije odbranio rad